

**Gazdálkodástani
Doktori Iskola**

TÉZISGYŰJTEMÉNY

Gecse Gergely

A kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlatának vizsgálata

című Ph.D. értekezéséhez

Témavezető:

Halászné dr. Sipos Erzsébet
egyetemi docens

Budapest, 2012

**Vállalatgazdaságtan Intézet
Logisztika és Ellátási Lánc Menedzsment Tanszék**

TÉZISGYŰJTEMÉNY

Gecse Gergely

A kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlatának vizsgálata

című Ph.D. értekezéséhez

Témavezető:

Halászné Dr. Sipos Erzsébet
egyetemi docens

© Gecse Gergely

Tartalomjegyzék

I. Kutatási előzmények és a téma indoklása.....	4
II. Szakirodalom áttekintés.....	4
III. Felhasznált módszerek	10
IV. Az értekezés eredményei	13
V. Főbb hivatkozások.....	17
VI. A témában a disszertáció benyújtásáig született publikációim jegyzéke.....	21

I. Kutatási előzmények és a téma indoklása

A gazdaságban betöltött jelentős súlyuk, rugalmasságuk, innovativitásuk, gyors döntéshozataluk miatt a kis- és középvállalkozások (KKV) gyakran kutatott területnek számítanak. Sajnos ez a logisztikájukról nem mondható el, melyről körülbelül félszáz felmérés áll csak rendelkezésre. Nagyon sok a logisztikai szakértők által széles körben elfogadott hipotézis, melyre két példa:

- „A legtöbb kisvállalat sem operatíván, sem stratégiaileg nem fedezte fel a logisztikát. A best practice kifejezést hallva worst practice-ről beszélhetünk.” (La Londe, idézi Harrington [1995] p. 55.)
- „A KKV-knél gyakori az a nézet, hogy a logisztikát másodlagosan lehet kezelni. A szállítást, raktározást és anyagmozgatást szükséges rossznak kell tekinteni.” (Kummer, [1995] p. 10.)

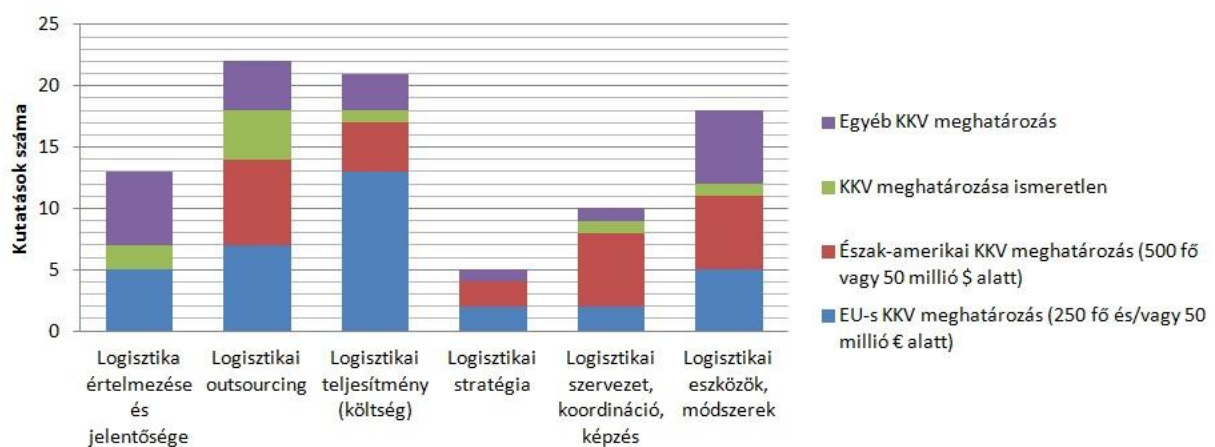
A témaválasztással a célom a kis- és középvállalkozások logisztikájának további tudományos vizsgálatának elősegítése volt. Emellett szerettem volna megmutatni, hogy a területre fordított nagyobb figyelem a KKV-k teljesítményének növeléséhez, a logisztikai szolgáltatóknak pedig piacbővüléshez vezethetne. Remélem, hogy vizsgálataimmal hozzájárulok ahhoz, hogy a nagyvállalatok logisztikai gyakorlata a kis- és középvállalkozások szintjén is megjelenjen és mindennaposá váljon, és ezzel „a KKV-ket felébredszük logisztikai álmukból”. (Stabenau, idézi Kummer [1995] előszavában)

II. Szakirodalom áttekintés

Disszertációmban a nemzetközi és hazai KKV logisztikai szakirodalom eddigi legszélesebb körű feltárását végeztem el, szisztematikusan összegyűjtve és feldolgozva a legtöbbször a „szürke” irodalomba tartozó kutatásokat. A kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlatát 20-25 éve kezdték el mélyebben vizsgálni, de a kutatások száma még mindig alacsony. A zömében csak a helyi nyelveken (pl. francia, német, finn, norvég) elérhető kutatások eredményei nehezen voltak hozzáférhetőek, egyes esetekben pedig a vizsgált KKV-k tiltották meg a nyilvánosságra hozatalukat. A KKV-k logisztikai kutatási eredményeinek összehasonlítása és általánosítása nehézségekbe ütközött, mivel a kis- és középvállalkozások száma igen nagy, a logisztika komplex, sem a KKV-k, sem pedig a logisztika értelmezése nem egységes. A kölcsönös ismeretlenség miatt egymásra többnyire csekély hatással bíró kutatások között esettanulmányokat és akár 2705 vállalkozásra kiterjedő felméréseket is

lehetett találni, az ágazatokat tekintve pedig a feldolgozóipar volt a leginkább vizsgált, melyet a kereskedelem, és az outsourcing kétoldalú vizsgálata miatt a logisztikai szolgáltatók követtek. A mezőgazdasági, építőipari és a szolgáltató kis- és közepes vállalkozások logisztikájának vizsgálata szinte teljes mértékben hiányzott. A leggyakrabban kutatott területnek a logisztikai eszközök, a teljesítmény és azon belül is a költségszintek, illetve a tevékenységkiszervezés (22, 21, illetve 18 kutatás) számított, melyet a logisztika jelentőségét megítélő és szervezeti-koordinációs-képzési felmérések követtek (13, illetve 10 felmérés). A logisztikai stratégiát pedig szinte alig vizsgálták.

1. ábra: Kis- és középvállalkozások logisztikai kutatásai téma és KKV meghatározás alapján

Forrás: saját szerkesztés

A „Finland State of Logistics” kivételével hiányoztak a longitudinális kutatások, a finn, quebeci és német felmérésektől eltekintve pedig a szisztematikus vizsgálatok, mely vélhetően a felmérések nehézségeire (pl. alacsony válaszadási hajlandóság, reprezentativitás elérésének nehézsége) és az elért csekély információtartalmú eredményekre vezethetők vissza. A kutatások döntő többségében viszonylag alacsony szintű matematikai-statisztikai módszertant (pl. leíró statisztikák) használtak.

A kutatásokat általában nem kötötték elméletekhez, mely részben a logisztika interdiszciplináris jellegéből, részben gyakorlati jellegéből fakadt.

A tanulmányozott szakirodalomban a szerzők többsége – egységes értelmezést feltételezve – a kis- és középvállalkozások logisztika értelmezését nem vizsgálta, azonban egyes kutatások (Kummer [1995]; Szabó [2005]; Vízihányó [2006]) rámutattak, hogy valójában az egyáltalán nem homogén. A logisztikát a KKV-k fontosnak tartották (Berr et al. [1990]; Kummer

[1995]; Szabó [2005]; Vízhányó [2006]; Solakivi et al. [2009]; Vörösmarty et al. [2010]), bár egyes beszerzési kutatások (Quayle [2002a]; Quayle [2002b]) ennek ellentmondtak. A felmérések nem adtak egyértelmű választ arra, hogy a kis- és középvállalkozások milyen vállalkozásméret felett (20 fő, 200 fő, 1,5 milliárd Ft) kezdenek (tudatosan) foglalkozni a logisztikával. (Virum [1994]; Kummer [1995]; Gritsch [2001]; Vízhányó [2006])

A logisztikai tevékenységkiszervezési kutatásokból kevés általános következtetés vonható le (Solakivi et al. [2011], p. 132.). A tevékenység-kiszervezéssel foglalkozó cikkek többsége nem vizsgálta az elméleti háttérrel (Selviaridis és Spring [2007]), ha mégis, akkor leggyakrabban a tranzakciós költségek és az (alapvető) képességek, ritkábban más elméletek (pl. ügynök-, játékelmélet) merültek fel magyarázatként. (Ivanaj és Masson Franzil [2006]). A tranzakciós költségek és logisztikai outsourcing kapcsolatát vizsgáló kutatások elsősorban az eszköz/beruházás-specifikusságra fókuszáltak (Ivanaj és Masson Franzil [2006]; Aertsen [1993]; Maltz [1994]; Skjøtt-Larsen [2000]). Kállay és Imreh [2004] szerint a KKV-k körében a méretgazdaságtalansági okok miatt túl magas tranzakciós költségek miatt a kiszervezett szolgáltatások szintje alacsony volt. van den Berg [2009] ugyanezre jutott, bár szerinte a hagyományos, nagy volumenekre épülő outsourcing modell az infokommunikációs technológiák fejlődése miatt megváltozóban van.

A más néven is vizsgált logisztikai tevékenységkiszervezés (pl. 3PL, szerződéses logisztika, logisztikai szövetség, alvállalkozásba adás) szintje az elmúlt években a felmérések szerint (pl. „Lieb sorozatok”, „Langley sorozatok”) folyamatosan nőtt, az egyeditől a komplexebb szolgáltatások felé mozdult el, és gyakoribb a fejlett, mint a fejlődő régiókban (Pezzotta et al. [2006]). Az adott logisztikai résztvékenységeket a KKV-k nem mindig szervezik ki teljes mértékben (Bentzen et al. [2000]; Vízhányó [2006]; Futakfalvi [2007]; Tóth [2009]). Ivanaj és Masson Franzil [2006], valamint Hong et al. [2004b] szerint a vállalatméret a logisztikai tevékenységkiszervezés egyik kontingencia-tényezője, bár Bardi et al. [1991] szerint ez nem egyértelmű. A logisztikai outsourcing kutatások a nagyvállalatok és KKV-k között szignifikáns különbségeket találtak (Evans et al. [1990]; Murphy et al. [1999]; Gelinas és Bigras [2004]), melyek a nemzetközi kereskedelemben bekapcsolódás esetén (Murphy et al. [1995], Pearson és Semeijn [1999]) eltűntek. Szinte kizárólag nagyvállalati cikkek vizsgálták a kiszervezés előnyeit és hátrányait, melyek Selviaridis és Spring [2007] szerint stratégiai, pénzügyi és működési okokra bonthatók fel. A KKV-k logisztikai tevékenységkiszervezését elsősorban taktikai, mint stratégiai szempontból végezték (Chao és Shah [2010]), a döntés melletti és elleni érvek sorrendje változatos volt (Uhlig és Gelinas [1994]; Vízhányó [2006]).

Egyes esettanulmányok (Futakfalvi [2007]; Tóth [2009]) alapján a költségcsökkentési lehetőséget egyéb szempontok (pl. vevőkkel való személyes kapcsolat, a szolgáltatás időbeni és kapacitásbeli rugalmassága) felülírhatják. Egy angol esettanulmány (Holter et al. [2008]) azonban megmutatta, hogy megfelelő technikákkal a költségmegtakarítás érvényesíthető. Sajnos a KKV-k logisztikai tevékenységkiszervezése melletti és elleni érvek vizsgálatának módszertana a gyakoriságok összehasonlításán nemigen lépett túl.

Halley és Guilhon [1997] szerint a kisvállalatok logisztikai teljesítménye pénzügyi mutatók alapján relatíve fejletlen, azonban szervezeti indikátorokkal már egy fejlődő, értékteremtési szemszögből pedig integrált proaktív tevékenységnek volt tekinthető. Az eszközarányos megtérülésre gyakorolt hatást alapvetően a logisztikai költség, a logisztikai folyamatokra fordított idő csökkentése, ezek tökéletesítése és a vevő-kiszolgálási célok felállítása magyarázta (Bagchi és Virum [2000] A norvég és a görög KKV-k körében végzett kutatás szerint a logisztika közvetlenül befolyásolta a KKV-k teljesítményét. (Lea et al. [1996]; Orfanos et al. [2010])), bár Töyli et al. [2008] és Solakivi et al. [2011] szerint nincs statisztikailag megfigyelhető pozitív kapcsolat a logisztikai és a pénzügyi teljesítmény között. Egy olasz kutatás szerint a klasztertag kis- és középvállalkozások logisztikai válaszadási képessége jelentősen erősödött, azonban innovációs szempontból elmaradtak a „független” KKV-któl. (Grando és Belvedere [2006]) A quebeci feldolgozóipari kisvállalatok körében az együttműködés hatására a logisztikai teljesítmény nőtt, de ezzel együtt a logisztikai költségek is. (Désaulniers és Bigras [1998])

Módszertani nehézségei ellenére (az információhiány miatt becslésen alapulnak, a költségkomponensek meghatározása nem egységes és viszonyítási alapjuk eltér) a logisztikai teljesítmény mérésénél a költség szintek kiemelt szerepet kapnak. Ezek gyakran tévesen összemósódnak a logisztikai kiadási és ráfordítási szintekkel. Elméleti szinten a logisztikai részköltségekből a szállítási költségek vizsgálata emelhető ki, mely von Thünen [1826], Samuelson [1952] és Krugman [1991] munkásságával épült be a közgazdasági gondolkodásba. A logisztikai költségeket makroszinten ökonometriai modellekkel (Rodrigues et al. [2005]; Klaus [2008]; Wilson [2009]; King [2010]) vagy vállalati statisztikák alapján (Elger et al. [2008]) becsülik. A felmérések szerint a KKV-k az árbevételük vagy az összköltségük 22%-a alatti logisztikai költségekkel rendelkeztek. (Bagchi és Virum [2000]; Szabó [2005]; Vízhányó [2006]; Solakivi et al. [2009]; Hovi és Hansen [2010]; Solakivi et al. [2010]; Campos-Garcia et al [2011]) A logisztikai költség szintjével a legtöbb KKV nem vagy

csak mérsékelten volt tisztában (Virum [1994]; Tempel és Meißner [2002]), vagy úgy vélték, hogy az nulla. (Berr et al. [1990]; Campos-Garcia et al. [2011]). A vállalat méretének növekedésével csökkenő logisztikai összköltség-arányra vonatkozó hüvelykujj-szabály Solakivi et al. [2010] szerint a középvállalkozások esetében nem igaz, mivel a növekedésből származó költségeik már vannak, ám a megfelelő méret kiaknázásához még túl kicsik. Lea et al. [1996] szerint a logisztikai összköltség az árbevétel emelkedésével közel azonos mértékben nőtt, mely kisebb mértékben ez az inputok hozzáadott értékének emelkedésével is bekövetkezett, a készletek forgási sebességének emelkedése viszont csökkentette a mértékét. A norvég kutatók a hosszabb exportgyakorlattal rendelkező KKV-nál kisebb, a beszállítási problémákkal és a rövidtávú keresletcsökkenéssel szembesülőknél pedig magasabb logisztikai költségeket találtak (Lea et al. [1996]). Makroszinten (Harrington [1995]; Naula et al. [2006]; Hovi és Hansen [2010]) gyakran fogalmazzák meg célként a logisztikai költségek csökkentését, mely a vállalatoknál (Vízhányó [2006]) is megjelenik, jellemzően az integrálatlan logisztikával rendelkezőknél (Halley és Guilhon [1997]). A logisztikai költségsökkentés hatása azonban limitált (Kummer [1995]). Fodor [2005] szerint a logisztikai információs rendszer bevezetésével nem a költségcsökkentéssel, hanem a vevőkiszolgálási színvonal növelésével, érték el előnyt. Solakivi et al. [2011] a finn KKV logisztikai tevékenységkiszervezése és a költségei között fordított U alakú összefüggést találtak.

A logisztika stratégiát a „vállalati működés vezérfonalának, a vállalati célokat és elérésük módját” (Chikán [2008] p. 187.) megfogalmazó vállalati stratégia függvényében lehet vizsgálni, mely Halley és Guilhon [1997] szerint a kisvállalatok esetében gyenge vagy nem létezik. A tervezés során a kis- és középvállalkozások a logisztika versenyképességre gyakorolt hatását tekintették a legerősebbnek és a koncepciók bevezetésénél is a versenyelőny elérését célozták meg. A KKV-k az elő-logisztika, e tevékenység iránti érdeklődés, és a kezdő szint után jutottak el a professzionális szintű logisztikáig. (Kummer [1995]). A tulajdonos-menedzser és a vállalat környezetétől való függőségi viszonya alapján proaktív, reaktív és kifejlődő logisztikai stratégiát különböztethető meg (Halley és Guilhon [1997]). A szerzők szerint a kisvállalatot nem lehet arra kényszeríteni, hogy a logisztikát a stratégiai ügyei közé felvegye és a logisztikai stratégiát nem lehet jó vagy rossz kategóriákba sorolni.

A logisztika szervezeti megjelenésével, koordinációjával kapcsolatos kutatások sajnos nem lépnek túl a kontingencia-elmélet szervezet méretével kapcsolatos csekély információtartalmú

következtetésein, bár azokat legalább empirikusan alátámasztják. A logisztika formalizáltan a kis- és középvállalkozásoknál többnyire nem jelenik meg, ha igen, akkor szétszórtan (Kummer [1995]; Roy et al. [2002]; Gelinás és Bigras [2004]). A logisztikai feladatokat alacsony szinten kezelik (Berr et al. [1990]; Kummer [1995]; Roy et al. [2002]; Paik et al. [2009]), a döntéshozatali szabályok tisztázatlanok (Kummer [1995]), a részfeladatokat informálisan koordinálják. (Heinrich és Felhofer [1985]) A KKV-k általában többfunkciós, logisztikával is foglalkozó alkalmazottainak képzettsége gyenge (Evans et al. [1990]), oktatásuk alacsony szintű (Berr et al. [1990]; Harrington [1995]; Gelinás és Bigras [2004]), bár van ennek ellentmondó felmérés is. (Halley és Guilhon [1997])

A logisztikai eszközök vizsgálata Klaus [2009] szerint Babbage és Taylor munkásságára vezethető vissza. A logisztikai tevékenység magas adat- és számításgénye miatt az eszközök közül az informatikaiak kaptak nagyobb figyelmet. Ezek a KKV-k körében is terjednek, bár a beruházásigényük miatt elsősorban az olcsóbb és egyszerűbb változatok a jellemzőek. (Halley és Guilhon [1997]; Pearson és Semeijn [1999]; Roy et al. [2002]; Gelinás és Bigras [2004]; Szabó [2005]; Vízhányó [2006]; Solakivi et al. [2009]; Gelei és Nagy [2010]). A hagyományos logisztikai módszereket egyedül Kummer [1995] vizsgálta és arra jutott, hogy az útvonaltervezés, az ABC elemzés és a létesítmény berendezés tervezése volt a leggyakoribb. Désaulniers és Bigras [1998] szerint a méretgazdaságosság, a disztribúciós hálózathoz történő hozzáférés, a speciális szállítás nyújtása, a helyi piac ismerete és az exportpiacokon történő termelés az öt kulcsstratégia a logisztikai szövetségekben. A logisztikai együttműködést a KKV-k kis méretéből fakadó problémáinak kezelésére más szerzők is javasolják (Finley [1984]; Hudson és McArthur [1994]; Chikán et al. [2007]), bár a tulajdonos-menedzserek a profitmaximalizáláson alapuló racionális modelltől eltérő motivációi miatt ez a gyakorlatban nem működött. (Morrisey és Pittaway [2004]; Tóth [2009]) A kutatások szerint a kis- és középvállalkozások végeznek nemzetközi beszerzést (Scully és Fawcett [1994]; Quayle [2002c]; Overby és Servais [2005]), illetve a hat szigma módszer is alkalmazható az esetükben. (Nabhani és Shokri [2009])

III. Felhasznált módszerek

A kutatások eredményeit összefoglalva a magyarországi kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlatát vizsgáltam mélyebben. Úgy gondolom, hogy a nagyvállalatokhoz hasonlóan a KKV-k logisztikai gyakorlatának megismerése és javítása hozzájárulhat a vállalkozási kör teljesítményének javításához és a magyar gazdaság dualitásának oldásához. Az eddigi relatíve egyszerű matematika-statisztikai módszereket alkalmazó kutatásokon túllépve a céloom a kis- és középvállalkozások logisztikájának további tudományos vizsgálatának elősegítése volt.

Kutatásomban a kis- és középvállalkozások logisztikai költségeit és tevékenység-kiszervezését befolyásoló tényezőket, a logisztikai outsourcingban rejlő potenciált és a megítélésének háttérben álló okokat vizsgáltam. Emellett a logisztika és a vállalati teljesítmény kapcsolatát, valamint az összvállalati siker szempontjából a logisztikai tevékenység vezetők általi megítélését kutattam. Ehhez a 2009-ben negyedik alkalommal elvégzett, háromszáz vállalatot (85,6%-uk KKV) vizsgáló „Versenyben a világgal kutatás”, illetve a gazdasági tárca által 2009-ben elvégzetetett, reprezentatív, közel kétezer kis- és középvállalkozásra kiterjedő „Vállalkozások helyzetének felmérés”-ének logisztikára vonatkozó kérdéseit használtam fel. A „Vállalkozások helyzetének felmérés”-ének kérdéseit a „Finland State of Logistics” kutatás alapján alakítottam ki.

A magyarországi kis- és közepes vállalkozások logisztikai gyakorlatát összesen 10 hipotézissel vizsgáltam:

H1a: A magyarországi kis- és középvállalkozások vállalati összköltségén belül a logisztikai részköltség és összköltség szintjeit leginkább a vállalkozásméret és az ágazat befolyásolja.

H1b: A magyarországi kis- és középvállalkozások logisztikai résztvékenységeinek kihelyezési arányát leginkább a vállalkozásméret és az ágazat befolyásolja.

H2: A magyarországi KKV-k szállítási és raktározási igénye jelentős látens keresletbővülést jelent a hazai fuvarozóknak és a raktározási szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak.

H3a: A magyarországi középvállalkozások a logisztikai résztvékenységeiket, a mikro- és a kisvállalkozásoknál kisebb arányban tekintik alapvető képességüknek és kiszervezésüknél kisebb arányban szembesülnek magas tranzakciós költségekkel.

H3b: A magyarországi kis- és középvállalkozások logisztikai tevékenységkiszervezését elsősorban a költségcsökkentés, az alapvető képességekre fókuszálás és a rugalmasság magyarázza.

H3c: A magyarországi kis- és középvállalkozások egyes logisztikai résztvékenységkiszervezésének meghatározásához McIvor modellje jól használható.

H4: A magyarországi kis- és középvállalkozások logisztikai szolgáltatójuk teljesítményét a költségcsökkentés, a szolgáltatásminőség és a felmerült problémák alapján ítélik meg.

H5a: A magyarországi kis- és középvállalkozások teljesítménye és logisztikai rendszerük hatékonysága között nincs kapcsolat.

H5b: A magyarországi kis- és középvállalkozások teljesítménye és az általuk igénybe vett logisztikai szolgáltatás színvonala között nincs kapcsolat.

H6: A magyarországi KKV-k vezetőinek beszerzés-prioritású logisztika felfogása van, a beszerzés, a készletgazdálkodás és a logisztika jelentősége elmarad a többi funkcionális részterületétől.

A kutatási hipotéziseim vizsgálatát az IBM PASW/SPSS 18.0. programcsomagjával végeztem el. A KKV-ket kizárólag létszám alapján határoztam meg: a vállalkozásokat 10 fő alatt mikro-, 10 és 50 fő között kis-, 50 és 250 fő között középvállalkozásoknak tekintettem. A vizsgálatból az alkalmazottal nem rendelkező vállalkozásokat nem zártam ki, mivel eddig nem vizsgálták őket és a további kutatásokat megalapozó eredményekkel (pl. a lakosság logisztikai gyakorlata) szolgálhatnak.

A kutatáshoz a különbségek szignifikáns voltának vizsgálati (pl. Kruskal-Wallis, Mann-Whitney, összetartozó mintás t- és Wilcoxon próbák) mellett a többváltozós matematikai statisztika módszereket sokaságát használtam fel a szórás- és keresztábra elemzésektől, a bináris logisztikus regresszióig, illetve faktoranalízisig.

1. táblázat: A kutatás során alkalmazott módszerek

Hipotézis	Adatbázisok és változók	Módszerek
-	„Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” 5., 13., 30., illetve megye, településtípus, 3., 4., 7., 23., 26-29., 51. kérdésekhez kapcsolódó változók 5., 17., 30., illetve megye, településtípus, 3., 4., 7., 23., 26-29., 51. kérdésekhez kapcsolódó változók „Versenyben a világgal 2009” kutatás A1, A8, K51d-i. és K52a-c. kérdései	Leíró statisztikák, faktorelemzés, varianciaelemzés, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney tesztek
H1a H1b	„Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” 5., 13., 30., illetve megye, településtípus, 3., 4., 7., 23., 26-29., 51. kérdésekhez kapcsolódó változók 5., 17., 30., illetve megye, településtípus, 3., 4., 7., 23., 26-29., 51. kérdésekhez kapcsolódó változók	Keresztábra-elemzések
H2	„Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” 4., 13.a-b, 17a-b. kérdésekhez kapcsolódó változók Nemzeti Adó- és Vámhivatal társasági adóadatbázis – 2009 Értékesítés nettó árbevétele, összes költség és ráfordítás adata	Leíró statisztikák (átlagszámítás)
H3a H3b H3c	„Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” 18c., 19b, 19g, 30. kérdésekhez kapcsolódó változók 18, 19. kérdésekhez kapcsolódó változók 17a, 17b, 17c és 18-19. kérdésekhez kapcsolódó változók	Keresztábra-elemzések, skálázás Bináris logisztikus regresszió
H4	„Versenyben a világgal 2009” A1, A8, K55, K56 kérdéshez kapcsolódó változók	Faktorelemzés
H5a H5b	„Versenyben a világgal 2009” A1, V14j, V15 kérdéshez kapcsolódó változók A1, V15, K52, K54 kérdéshez kapcsolódó változók	Klaszterelemzés és keresztábra-elemzés
H6	„Versenyben a világgal 2009” A1 változók és M1 kérdésekhez kapcsolódó változók mind a négy vezetői kérdőívből	Összetartozó mintás t-próba és Wilcoxon-próba

Forrás: saját szerkesztés

IV. Az értekezés eredményei

A kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlatának eddigi legszélesebb körű szakirodalmi feltárására épülő kutatásomban kiemelten vizsgáltam a logisztikai költségeket és tevékenységkiszervezést. A közel kétezer KKV-re kiterjedő „Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” adatfelvételének már a leíró statisztikái is érdekes eredményekre vezettek:

- Megállapítottam, hogy a magyarországi kis- és közepes vállalkozások 43,86%-a nulla logisztikai összköltségről adott számot, az egyes részköltségeknél pedig ez az arány legalább 58,98%-ot ért el. A kis- és középvállalkozások logisztikai költség szintje – különösen a nagyobb alkalmazotti létszámú KKV-ké - magasabb volt a hazai és nemzetközi kutatások alapján vártnál és a mexikói értékekhez állt a legközelebb. A magyarországi KKV-re jellemző átlagosan 18,86%-os logisztikai összköltség szintből a legnagyobb arányban a szállítási, a raktározási és nem várt módon az adminisztrációs költségek részesedtek. A hazai KKV-k körében a minél nagyobb a vállalkozás, annál kisebb logisztikai költségarány hüvelykujj-szabálynak éppen az ellenkezője volt tapasztalható. A vártnak megfelelően alakult az, hogy ágazatok közül a mezőgazdasági, a feldolgozóipari és a kereskedelmi KKV-k rendelkeztek a legmagasabb átlagos logisztikai költség szintekkel.
- A magyarországi KKV-k logisztikai tevékenységkiszervezési szintjét tekintve ellentmondásos eredményekre jutottam. A „Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” alapján a logisztikai tevékenységkiszervezési szintje viszonylag alacsony volt. E felmérés szerint a magyarországi kis- és középvállalkozások 15,03%-a a szállítás-rakománykezelést, 6,69%-uk a szállítmányozást, 4,68%-uk a logisztikai informatikát, 4,00%-uk a raktározás-tárolást, 3,07%-uk a rendeléskezelést, a csomagolást pedig 1,80%-uk helyezte ki. A készletmenedzsment kiszervezése olyan kevés esetben fordult elő, hogy a további vizsgálatokból kizártam. Ezzel szemben a „Versenyben a világgal 2009” kutatás eredményei alapján a szállítmányozás-fuvarozást a megkérdezett KKV-k 70,91%-a, a raktározást 25,00%-a, a készletgazdálkodást pedig 20,12%-a helyezte ki. Az eltérést a feldolgozóipari és a nagyobb méretű KKV-k magasabb aránya magyarázhatja. A „Vállalkozások helyzetének felmérése 2009” minta alapján a logisztikai outsourcingot végrehajtó magyarországi KKV-k közel fele egyszerre több résztvétekenységet is kiszervezte. Ezek közül a leggyakrabban a szállítás-szállítmányozást (29,35%), a szállítás-raktározást (7,07%), a szállítás-raktározás-szállítmányozást (7,07%) és a szállítmányozás-logisztikai informatikát (4,35%).

- A logisztikai részköltségek és tevékenységkiszervezések egymásra gyakorolt hatásánál a szállítás kiszervezése és a szállítási költség, illetve a logisztikai összköltség, valamint a raktározás kiszervezése és a raktározási költség, a csomagolás kiszervezése és a csomagolási költség között közepes, az összes többi esetben pedig gyenge korrelációt találtam.

A H1 hipotéziseimnél igazoltam, hogy a szállítási, a raktározási, a csomagolási, a készlettartási, a készlethiány, a logisztikai adminisztrációs költségszint és a logisztikai összköltségarány szempontjából - a készlethiány költség kivételével - a vállalatméret és az ágazat a két legfontosabb kontingencia-tényező, azaz a 13 vizsgált változóból ezek befolyásolták leginkább a logisztikai költségeket. A hatféle logisztikai résztevékenységek kiszervezési szintjére vonatkozó H1b hipotéziseknél ugyanez csak a szállításra és a szállítmányozásra volt igaz; a raktározás esetében a fő értékesítés helye, a csomagolás és rendeléskezelés kiszervezése esetén a településtípus, a logisztikai informatika kiszervezésénél pedig a vállalkozás egyéni vagy társas jellege vette át az ágazat szerepét. A kontingencia-tényezők és a logisztikai költségarányok, valamint a kiszervezési szintek közötti vegyes kapcsolatok gyenge-közepesnek minősültek, melyek tovább csökkentek, amikor a vizsgálatot a mezőgazdasági, feldolgozóipari és kereskedelmi KKV-kre szűkítettem le, sőt több esetben a függőség is megszűnt.

A második hipotézisem vizsgálatokor megerősítést nyert, hogy a társas kis- és középvállalkozások szállítási és raktározási kereslete jelentős mértékű. Ebből a jelenleg saját körben megvalósuló tevékenységvégzés a fuvarozó főtevékenységű vállalkozások piacának az 1,97-szeresét, a raktározással foglalkozókéknak a 3,53-szorosát érte el. Az is bizonyítást nyert, hogy a keresletnövekmény csak látens, mivel a vizsgált KKV-k legalább 7/8-a az elkövetkezendő években nem számít (vagy nem tud) e téren változásra.

A második hipotézisben használt módszerrel azt is megállapítottam, hogy a magyarországi társas kis- és középvállalkozások logisztikai összköltsége 2009-ben 6143,73 milliárd Ft-ot ért el. Ez GDP arányosan 22,97% szintnek felel meg, mely a hasonló időpontban készült finn és dél-afrikai kutatások arányaival (8,70%, illetve 14,70%) összehasonlítva igen magas, különösen úgy, hogy sem a nagyvállalatok, sem pedig az egyéni vállalkozások értékeit nem tartalmazza.

A harmadik hipotéziseimnél a szállítás, raktározás és csomagolás kiszervezése melletti és elleni érveket vizsgálva - szakítva az eddigi KKV logisztikai outsourcing kutatásokban alkalmazott gyakorisági elemzésekkel - keresztábra-elemzéseket és bináris logisztikus regressziót használtam.

- a) A H3a hipotézisnél kimutattam, hogy a logisztikai tevékenységkiszervezés melletti és elleni érvek nem voltak teljesen konzisztensek és azt is, hogy a magyarországi feldolgozóipari KKV-k 42,65%-a, a mezőgazdaságiak 33,33%-a, a kereskedők 24,67%-a tekintette alapvető képességének a szállítást, raktározást és csomagolást. A mezőgazdasági, feldolgozóipari és kereskedelmi mikro- és kisvállalkozások méretük növekedésével egyre nagyobb mértékben tartották alapvető képességnek a szállítást, a raktározást és a csomagolást, ám a középvállalkozások esetében ez megváltozott. Ehhez vélhetően a nagyobb specializáció és a főtevékenységre történő erősebb koncentráció vezetett. A logisztikai tevékenységek kiszervezésének tranzakciós költségei alapján úgy tűnt, hogy még a középvállalkozások sem voltak elég nagyok a méretgazdaságosság eléréséhez.
- b) A KKV-k logisztikai kiszervezés szintje és az outsourcing elleni érvek között egy kivétellel gyenge, míg a mellette szóló érvek szerint közepes erősségű kapcsolatot találtam. A KKV-k szállítás, raktározás és csomagolás kiszervezése kapcsán a legerősebb magyarázatot a rugalmas kapacitás és a költségcsökkentés jelentette, melyet a minőségjavulás, illetve az alapvető képességekre fókuszálás követett. A H3b hipotézisben feltételezett költségcsökkentés, alapvető képességekre fókuszálás és rugalmas kapacitás mellett a logisztikai tevékenységkiszervezés magyarázatai között fontos új szempontként jelent meg a minőség javítása. Mindazonáltal a négy fő tényező önmagában is csak kis mértékben magyarázta a szállítás, raktározás és csomagolás kiszervezését.
- c) A H3c hipotézis során kimutattam, hogy McIvor outsourcing modellje a magyarországi mezőgazdasági, feldolgozóipari és kereskedelmi kis- és közepes vállalkozások szállítási, raktározási és csomagolási tevékenységeinek kiszervezéséhez csak módosítva adaptálható. Az alapvető képességekre fókuszálás és - ide értve a tranzakciós költségeket is - a költségcsökkentés szerepe megerősítést nyert, azonban a függőség szerepe nem, helyette a rugalmasságot kellene vizsgálni. Magyarázó erőt tekintve a költségcsökkentés szerepe volt a legerősebb, amit a rugalmasság, a rejtett költségek és az alapvető képességek követtek.

A negyedik hipotézisemnél az SPSS statisztikai programcsomagban elérhető valamennyi faktorelemzési eljárás felhasználásával megerősítést nyert, hogy a magyarországi KKV-k logisztikai szolgáltatójuk teljesítményét a felmerült problémák, a szolgáltatásminőség, a költségsökkentés-szállítás, illetve „egyéb” tényezők alapján ítélik meg.

A kis- és középvállalkozások teljesítménye és az általuk igénybe vett logisztikai szolgáltatás minősége között nem találtam kapcsolatot a H5a hipotézisnél. A vállalati teljesítmény és a logisztikai rendszer hatékonysága/teljesítménye között a H5b hipotézisnél viszont igen, igaz csak 5,1%-os szignifikanciaszinten. E kapcsolat gyengének bizonyult, ráadásul a vállalati teljesítmény valamivel erősebben hatott a logisztikaira, mint fordítva. A kapcsolat az átlag alatti logisztikai rendszer-hatékonyság és a stagnáló-lemaradó vállalati teljesítmény, illetve az átlag feletti logisztikai rendszer-hatékonyság és a vezető vállalati teljesítmény között szignifikáns volt. Ezen eredmény értékelésénél arra is tekintettel kell lenni, hogy a korábbi kutatásokkal szemben az értékelés nem pénzügyi és logisztikai mutatókon, hanem a vállalatvezetők önértékelésén alapult.

A hatodik hipotézis vizsgálatakor megerősítést nyert, hogy magyarországi KKV-k vezetőinek logisztika felfogása beszerzés-prioritású és a mikrovállalkozások kivételével a logisztikai integráció hiánya jellemző rájuk. Az is kiderült, hogy az összvállalati sikerben a vállalatvezetők a logisztikát és a készletgazdálkodást az utolsó helyekre sorolják és ezeknél csak a K+F és a szervezet-fejlesztés szerepét értékelik alacsonyabbra.

Úgy vélem, hogy a jövőbeni kutatásoknál a feldolgozóipari és a kereskedelmi mellett a mezőgazdasági kis- és középvállalkozásokra lenne érdemes kiemelt figyelmet fordítani. A KKV-k logisztikai gyakorlatának vizsgálatában még számos fehér folt van, ezek közül véleményem szerint a KKV-k nemzetköziesedésének logisztikai vonatkozásai, a hagyományos eszközök használata, illetve a logisztikai együttműködések kutatása tűnik a legígéretesebbnek. Remélhetőleg e kihívásokkal teli terület más doktoranduszokat is kutatásra sarkall, és nem kell újabb húsz évet várni a témával foglalkozó disszertáció megszületésére.

V. Főbb hivatkozások

- Aertsen, F. [1993]: Contracting-out the physical distribution function: a trade-off between asset specificity and performance measurement. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Vol. 23., No. 1., pp. 23-29.
- Bagchi, P.K., és Virum, H. [2000]: Logistics Competence in Small and Medium-Sized Enterprises: The Norwegian Experience. *Supply Chain Forum*, Vol. 1, No. 1., pp. 46-55.
- Bardi, E.J. és Tracey, M. [1991]: Transportation Outsourcing: A Survey of US Practices. *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*, Vol. 21., No. 3., pp. 15-21.
- Berr, U., Borchert, G. és Feldhahn, K.A. [1990]: *Logistikkonzepte in kleinen und mittleren Unternehmen*; in: *Logistik im Unternehmen* [1990], No. 6, pp. 30-32.
- Bentzen, E., Christiansen, P.E., és Overo, J. [2000]: *Outsourcing in purchasing departments in medium sized Danish manufacturers*. Kézirat, Koppenhága.
- Campos-Garcia, R.M., Garcia-Vidales, M.A. és Gonzales-Gomez, O. [2011]: Relationship between cost and logistic practices in small and medium enterprises: A case study of Queretaro, Mexico. *African Journal of Business Management*, Vol. 5., No. 4., pp. 1245-1252.
- Chao, H. és Shah, A.M. [2010]: *Logistic Outsourcing Process in SMEs. Case Studies of Four Taiwanese SMEs*. Linnaeus University, Kalmar.
- Chikán A., Déri A., Kiss P., Némón Z., és Rónai P. [2007]: *Nemzeti Logisztikai Stratégia*. Kézirat, Budapest.
- Chikán, A. [2008]: *Vállalatgazdaságtan*. Aula Kiadó, Budapest.
- Desaulniers, M. és Bigras Y. [1998]: Les alliances logistiques à l'exportation chez les PME manufacturières québécoises : une analyse de cas multiples. Kézirat, Montréal.
- Elger, T., Lundquist, K.J. és Olofolander, L. [2008]: *Svensk makrologistik - Sammansättning och kostnadsutveckling 1997-2005*. VINNOVA – Verket för Innovationssystem, Lund Universitet, Stockholm-Lund.
- Evans, K.R., Feldman, H.D. és Foster, J. [1990]: Purchasing Motor Carrier Service: An Investigation of the Criteria Used by Small Manufacturing Firms. *Journal of Small Business Management*, Vol., 28, No. 1., pp. 39-47.
- Finley, L. [1984]: Can your small company acquire resources as favorably as the large company? *American Journal of Small Business*, Vol. 9., No. 1., pp. 19-25.
- Fodor Z. [2005]: Logisztikai információs rendszerek alkalmazásának hatása a kis- és középvállalkozások versenyképességére. Kézirat, Budapest.
- Futakfalvi, Gy. [2007]: *A vevőkiszolgálás értékelése egy speciális területen (a Biotest Hungaria Kft. példáján)*. Szakdolgozat, Budapest.
- Gelei, A., és Nagy J. [2010]: *Logisztikai folyamatok informatikai támogatottsága Magyarországon – fókuszban a disztribúciós logisztika*. Műhelytanulmány, Budapest.
- Gelinas, R. és Bigras, Y. [2004]: The Characteristics and Features of SMEs: Favorable or Unfavorable to Logistics Integration? *Journal of Small Business Management*, Vol 42., No. 3., pp. 263-278.
- Grando, A. és Belvedere, V. [2006]: District's manufacturing performances: A comparison among large, small-to-medium-sized and district enterprises. *International Journal of Production Economics*, 104, pp. 85–99.
- Gritsch, M. [2001]: A logisztikai stratégia szerepe a vállalati versenyképességben: A Magyar vállalatok előtt álló kihívások és lehetőségek. Phd disszertáció, Budapest.
- Halley, A., és Gulihon, A. [1997]: Logistics behaviour of small enterprises: performance, strategy and definition. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Vol. 27., No. 8. pp. 475-495.

- Harrington, L. [1995]: Small companies: find logistics tools. *Transportation & Distribution*, Vol. 26, No. 3., pp. 56-60.
- Holter, A.R., Grant, D.B., Ritchie, J.M. és Shaw, N. [2008]: A framework for purchasing transport services in small and medium size enterprises. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Vol. 38., No. 1., pp. 21-38.
- Hong, J., Chin, A.T.H. és Liu, B. [2004b]: Firm-Specific Characteristics and Logistics Outsourcing by Chinese Manufacturers. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics*, Vol. 16., No. 3., pp. 23-36.
- Hovi, I.B. és Hansen, W. [2010]: *Logistikkostnader i norske vareleverende bedrifter. Nøkkeltall og internasjonale sammenlikninger*. TØI Transportøkonomisk institutt Stiftelsen Norsk senter for samferselsforskning, Oslo.
- Ivanaj, V., és Masson Franzil, Y. [2006]: *Outsourcing logistics activities: a transaction cost economics perspective*. XVth Conference International de Management Stratégique, Annecy/Geneve.
- Kállay L. és Imreh Sz. [2004]: *A kis- és középvállalkozás-fejlesztés gazdaságtana*. Aula Kiadó, Budapest.
- King, D. szerk. [2010]: *The 6th Annual State of Logistics Survey for South Africa 2009*. CSIR, Pretoria.
- Klaus, P. [2009]: Logistics research: a 50 years' march of ideas. *Logistics Research*, Vol. 1., No. 1., pp. 53-65.
- Krugman, P. [1991]: Increasing Returns and Economic Geography. *The Journal of Political Economy*, Vol. 99, No. 3., pp. 483-499.
- Kummer, S. [1995]: *Logistik für den Mittelstand. Leitfaden für das Logistikmanagement in mittelständischen Unternehmen*. Hussverlag, München.
- Lea, R., Hagen, J.M., Lindjord, J.E., Barlaup T.H. és Boe, K. [1996]: *Eksporthogistikk I sma og mellomstore bedrifter*. Kézirat, Oslo.
- Maltz, A.B. [1994]: Outsourcing the warehousing function: economic and strategic considerations, *Logistics and Transportation Review*, Vol. 30., No. 3., pp. 245-265.
- McIvor R. [2000]: A practical framework for understanding the outsourcing process. *Supply Chain Management: An International Journal*, Vol. 5., No. 1., pp. 22-36.
- Morrissey, B., és Pittaway, L. [2004]: A study of procurement behaviour in small firms. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, Vol. 11., No. 2, pp. 254-262.
- Murphy, P.R., Daley, J.M. és Knemeyer, A.M. [1999]: Comparing Logistics Management in Small and Large Firms: An Explanatory Study. *Transportation Journal*, Vol. 38., No. 4, pp. 18-25.
- Murphy, P.R., Daley, J.M. és Dalenberg, D.R. [1995]: Logistics Practices of Smaller Businesses Currently Engaged in International Trade, *Defense Transportation Journal*, June 1995, pp. 10-17.
- Nabhani, F., és Shokri, A. [2009]: Reducing the delivery lead time in a food distribution SME through the implementation of six sigma methodology. *Journal of Manufacturing Technology Management*, Vol. 20., No. 7., pp. 957-974.
- Naula, T., Ojala, L. és Solakivi, T. [2006]: Finland - State of Logistics 2006. Publications of the Ministry of Transport and Communications Finland 45/2006, Edita Publishing, Helsinki.
- Orfanos, V., Mylonakis, J. és Evripiotis, M. [2010]: An Evaluation of Logistics Determinants, Business Relationships and Firms Characteristics of the Greek Small and Medium Enterprise. *International Journal of Marketing Studies*, Vol. 2., No. 2., pp. 21-33.
- Overby, J, W, és Servais, P, [2005]: Small and medium-sized firms' import behaviour: The case of Danish industrial purchasers. *Industrial Marketing Management*, Vol. 34., No. 1, pp. 71-83.

- Paik, S.K., Bagchi, P.K., Skjøtt-Larsen, T. és Adams, J. [2009]: Purchasing Development in Small and Medium-Sized Enterprises (SMEs). *Supply Chain Forum – An International Journal*, Vol. 10., No. 1., pp. 92-107.
- Pearson, J.N., és Semeijn, J. [1999]: Service Priorities in Small and Large Firms Engaged in International Logistics. *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*, Vol. 29., No. 3, pp. 181-192.
- Pezzotta, G., Cavalieri, S., Gaiardelli, P., Legnani, E., Palm, D., Kimmich, J., Morawetz, C., Czinege, I., Ilie-Zudor, E., Pfeiffer, A és Kóbor, I. [2006]: *Improving Logistics Performance of SMEs in the Automotive Sector. Final Report*. Kézirat, Bergamo.
- Roy, J., Bigras, Y., Filiatrault P. és Martel, A. [2002]: Analyse des besoins de formation en logistique au Québec. Rapport remis à l'Institut de formation en gestion du transport et de la logistique, Centre de recherche en gestion (CRG), UQAM.
- Quayle, M. [2002a]: E-commerce: the challenge for UK SMEs in the twenty-first century. *International Journal of Operations and Production*, Vol. 22., No. 10., pp. 1148-1161.
- Quayle, M. [2002b]: Purchasing in small firms. *European Journal of Purchasing and Supply Chain Management*, Vol. 8., No 3., pp. 151-159.
- Quayle, M. [2002c]: Supplier development and supply chain management in small and medium size enterprises. *International Journal of Technology Management*, Vol. 23., No. 1-3., pp. 172-188.
- Rodrigues, A.M, Bowersox, D.J., és Calantone, R.J. [2005]: Estimation of Global and National Logistics Expenditures: 2002 Data Update. *Journal of Business Logistics*, Vol. 26., No. 2., pp. 1-16.
- Samuelson, P. [1952]: Spatial price equilibrium and linear programming. *American Economic Review*, Vol. 42, pp. 283-303.
- Selviaridis, K. és Spring, M. [2007]: Third party logistics: a literature review and research agenda. *The International Journal of Logistics Management*, Vol. 18., No. 1., pp. 125-150.
- Skjøtt-Larsen, T. [2000]: Third party logistics – from an interorganisational point of view. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Vol. 30., No. 2., pp. 112-127.
- Solakivi, T., Ojala, L, Töyli, J., Hälinen, H.M., Lorentz, H., Rantasila, K. és Naula, T. [2009]: *Finland - State of Logistics 2009*. Ministry of Transport and Communications Finland, Helsinki.
- Solakivi, T., Ojala, L, Töyli, J., Hälinen, H.M., Lorentz, H., Rantasila, K., Huolila K. és Laari S. [2010]: *Logistiikkaselvitys 2010*. Ministry of Transport and Communications Finland, Helsinki.
- Solakivi, T., Töyli, J., Engblom, J. és Ojala, L. [2011]: Logistics outsourcing and company performance of SMEs. *Strategic Outsourcing: an International Journal*. Vol. 4., No. 2., pp. 131-151.
- Szabó, Z. [2005]: Logisztikai hibák tragikus hatása a cég költségeire. Előadás, Budapest. Letöltve: www.mktlsz.hu/?action=program&page=eloadas
- Tempel, H. és Meißner D. [2002]: *Beschaffung und Logistik in KMU*. Hochschulverbund Distance Learning, Brandenburg.
- Töyli, J., Hakkinen, L., Ojala, L. és Naula, T. [2008]: Logistics and financial performance. An analysis of 424 Finnish small and medium-sized enterprises. *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*, Vol. 38., No. 1., pp. 57-80.
- Tóth, C. [2009]: *Fuvarozzunk, vagy fuvaroztassunk? – A kiszervezés dilemmái a Coninvest Kft-nél*. Szakdolgozat, Budapest.
- Uhlig, T. és Gelinás, R. [1994]: *Les PME et la sous-traitance logistique en Allemagne*. Actes du Congrès CIFPME, Trois Rivières, Tome 2, pp. 725-739.

- van den Berg, E. [2009]: Outsourcing for SMEs. *Credit Management*, pp. 24-25.
- Virum, H [1994]: *Logistikk i sma og mellom – store bedrifter*. Handelshoyskolen BI Research Report, Sandivka.
- von Thünen, J.H. [1826]: *Die Isolirte Staat*. Perhtes, Hamburg.
- Vízhányó, A. [2006]: A logisztikai outsourcing dilemmái a magyarországi kis- és középvállalkozások körében. Szakdolgozat, Budapest.
- Vörösmarty, Gy., Tátrai, T. és Havasi, Z. [2010]: Beszerzés helye és szerepe a magyarországi kis- és középvállalatoknál. *Vezetéstudomány*, Vol. 29., No. 12., pp. 36-44.
- Wilson, R. [2009]: *20th Annual State of Logistics Report*. Council of Supply Chain Management Professionals, Washington.

VI. A témában a disszertáció benyújtásáig született publikációim jegyzéke

- Gecse, G. [2010a]: Kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlata Magyarországon – kitekintés a nemzetközi helyzetre. in: MLBKT [2010]: *Felfelé a lejtőn – a kilábalás sikertényezői az ellátási láncban. Az MLBKT 18. éves kongresszusa.* MLBKT, Budapest. pp. 126-136.
- Gecse, G. [2010b]: Magyarországi kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlata. *Logisztikai Híradó*, Vol. 20., No. 3., pp. 32-34.
- Gecse, G. [2010c]: Magyarországi kis- és középvállalkozások logisztikai gyakorlata. in. Dr. Bokor Z. szerk. [2010]: *Logisztikai Évkönyv.* Magyar Logisztikai Egyesület, Budapest. pp. 57-61.
- Bokor, Z., és Gecse, G. [2009]: Development of Hungarian logistics market with special regard to EU accession. *UNECE Transport Review*, Vol. 1., No. 2, pp. 93-98.
- Gecse, G. [2008]: Logistics strategy of the Hungarian government. In: EASTLOG konferencia kiadvány.
- Gecse, G. és Nikodémus, A. [2005a]: Logisztika – Európa Terv. *Comitatus*, Vol. 15., No. 1-2, pp. 91-102.
- Gecse, G. [2005b]: *Hungarian budding clusters.* In. OECD [2005]: *Business Clusters. Promoting Enterprise in Central and Eastern Europe.* pp. 155-182.
- Gecse, G. és. Nikodémus, A. [2004]: Logisztika kormányzati megközelítésben. *Területi Statisztika*, Vol. 44, No. 4., pp. 315-331.
- Gecse, G. [2003]: *Hungarian SME Policy in the context of industrial restructuring.* “Policy and Regulatory Options for Promoting Industrial Restructuring in ECE Region”. UNECE, Genf.